

Spegerborgrenden, nedre del

Baggrund for projektet

Slagelse Kommune er gennem Regionplanen forpligtet til at forbedre vandløbskvaliteten i Kommunens vandløb med henblik på at leve op til de fastlagte målsætninger. Desuden er der i Miljømålsloven fastsat en tidsfrist for opfyldelse af målsætningen om god økologisk tilstand i vandløbene senest i år 2015. Slagelse Kommune arbejder aktivt frem mod en opfyldelse af de gældende målsætninger og vil fortsætte arbejdet, når de nye krav meldes ud fra staten.

I den forbindelse ønsker Slagelse Kommune at forbedre de fysiske forhold i det offentlige vandløb Spegerborgrenden, ved at udføre reguleringstiltag på en strækning nedstrøms jernbanebroen ved Magleby Ravnemark (st. 2815) til udløbet i Skælskør inderfjord (st. 4024). Reguleringen indeholder udskiftning af bundmaterialer og udlægning af skjulesten, samt anlæggelse af gydebanker. Ved gydebankerne plantes rødæl som skygge træ i brinkanlægget.

Projektet sigter mod:

- at skabe gyde- og opvækstforhold for ørred
- at løfte vandløbets DVFI op til 5, som Miljømålsloven stiller som krav til vandløbet
- at skabe bynær natur
- at knytte undervisningen i folkeskolen sammen med naturen i nærområdet
- at brugerne af vandløbet deltager aktivt i bevaring og forbedring af vandløbet

Spegerborgrenden er meget interessant som gyde og opvækstområde for ørred.

Der er på nuværende tidspunkt ikke registeret opgang af havørred i Spegerborgrenden, hvilket sandsynligvis skyldes de meget ringe bundforhold uden gydegrus og skjulesteder. Der er samtidigt meget langt til nærmeste vandløb med mulige gyde og opvækstområder. Vandløbet vil især i området omkring broen ved Magleby Ravnemark egne sig godt som opvækstområde for ørred. Potentialet for opgang af ørred er derfor meget stort.

DVFI-værdierne i projektområderne ligger lavt på 2-3. Det er et krav på trods af udledningen fra to rensningsanlæg, at vandløbet skal ligge på 5. Reguleringen vil erfaringsmæssigt løfte vandløbet til en DVFI-værdi på mellem 4-5.

Vandløbet ligger bynært og borgerne i Skælskør by vil derfor i hverdagen få mere glæde af Spegerborgrenden, som et fiskeholdigt vandløb. Der vil desuden være mulighed for at følge den naturlige cyklus med indvandring af havørreder, gydning og den efterfølgende opvækst af yngel. Herved får borgerne indblik i naturens kredsløb og derigennem også en højere værdsættelse af den nære natur. Fodsporet går over Spegerborgrenden på en gammel stenbro. Hvis man anlægger en gydebanke under broen vil brugere kunne se ørredernes aktivitet og det er en mulighed at opsætte en infotavle på broen, der beskriver ørredernes vandringscyklus.

Inddragelse af borgere i Slagelse Kommunes projekter er højt prioriteret.

Slagelse Kommune påtænker, at en 8. klasses årgang kommer med ud og ser projektet og deltager aktivt ved at lægge skjulesten i vandet. Evt. kunne de også være med til at udlægge en gydebanke. Året efter kunne samme årgang komme med ud og overvære elfiskning af lokaliteten. En biolog fra Slagelse Kommune vil være til stede og forklare om vandløbsøkologi, ørreders gydevandring og vigtigheden af gode fysiske forhold i vores vandløb.

Sportsfiskerne er også brugere af vandløbet og Slagelse Kommune har et tæt samarbejde med sportsfiskerne omkring pleje af Kommunens vandløb. Sportsfiskerne bidrager med gydegrus via gruspuljen, samt arbejdskraft til udlægning af gydebankerne.

Spegerborgrenden er målsat B0 og har DVFI værdier svingende mellem 1 og 3 på strækningen. Projektet vil højne vandløbets fysiske variation, hvilket vil spille positivt ind på DVFI.

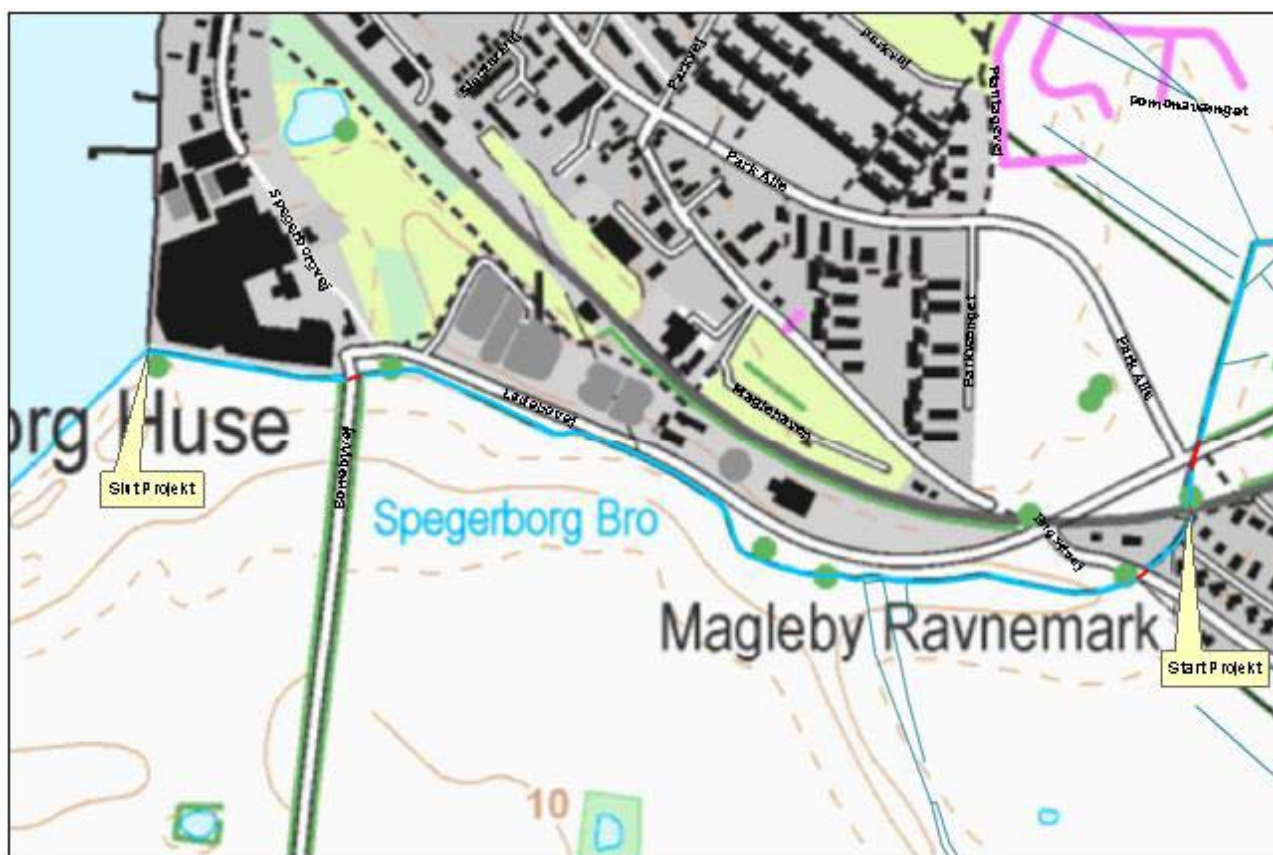
Spegerborgrenden løber ud i Skælskør inderfjord, som er et Natura 2000-, Habitat-, Ramsar- og EF-fuglebeskyttelsesområde og er derfor en del af et meget vigtigt naturområde både nationalt og internationalt.

Projektbeskrivelse

Forbedring af fysiske forhold i Spegerborgrenden nedre del, Station 2815-4024.

Projekt udføres på matriklerne 5 k Magleby-Ravnemark, Magleby, 2 S og 2 O Smidstrup by, Eggeslevmagle, 1 A Borreby HGD., Magleby, 2 S Smidstrup by, Eggeslevmagle, 248 C Skælskør Markjorde.

Udførelsen af projektet sker efter aftale med de respektive lodsejere. Projektets udstrækning kan ses på nedenstående kort:

Strækningen forventes forbedret med følgende virkemidler:

- Ny vandløbsbund
- Udlægning af skjulesten
- Minislyngning
- Etablering af gydebanks
- Plantning af skyggegivende bredvegetation

Vandløbsbund

Bunden vil blive forbedret med udlægning af gydegrus. Der opgraves, hvor det er nødvendigt, slam og sand. Dernæst udlægges en ny stenbund på hele strækningen i samme lagtykkelse som afgravet. Bundblandingen vil bestå af 75 % nøddesten (16-32 mm.), 20 % singels (32-80 mm.) og 5 % ærtesten (8-16 mm.).

Skjulesten

Der vil blive udlagt skjulesten i hele delstrækningen. Skjulestenene vil variere mellem 100-200 mm. i diameter med ca. 2-3 sten per m². Det er, hvad der erfaringsmæssigt passer bedst til mindre vandløb. Skjulesten er afgørende for ørreders muligheder for opvækst. Stenene giver samtidigt andre positive sideeffekter. De er substrat og lægivende for både planter og vandløbsinsekter. Stenene giver også større omrøring i vandet og dermed forbedrede iltforhold i vandløbet.

Minislyngning

Der vil på 5 udvalgte og aftalte lokaliteter, blive udlagt en mindre bunke gydegrus i den ene side af vandløbet, samtidigt med der skræbes lidt af brinken i den modsatte side. Vandløbet vil så slynge sig en lille smule nede i vandløbsprofilen. Målet er at opnå større fysisk variation og dermed levesteder for en større mangfoldighed af dyr og planter.

Etablering af gydebanker

Hvor der er egnede faldforhold, vil der blive udlagt gydebanker. Gydebanker er en forudsætning for, at ørreder kan gyde succesfuldt, og dermed opretholde en naturlig bestand. Gydebankerne udlægges ikke kun med det formål, at skabe gydepladser for ørred, men også for at skabe mere variation til generel gavn for vandløbsfaunaen. Gydebankerne udlægges således, at afstrømningen kun påvirkes i minimal grad. Der udlægges et tæppe af gydegrus i vandløbets fulde bredde og en længde af ca. 20 meter (hvor forholdene tillader dette, ellers kortere).

Plantning af skyggegivende bredvegetation

Det påtænkes at plante træer forskellige steder langs vandløbet. Træerne vil bestå af hjemmehørende arter som eksempelvis rødæl, tjørn og vildæble. De vil blive plantet i små grupper, hvor det synsmæssigt ser mest naturligt ud. Træerne giver skygge til vandløbet og vil hjælpe med at holde temperaturen nede i varme perioder. Træerne udskygger også til en vis grad plantevæksten, hvilket har positive effekter, idet det hæmmer voldsom grødevækst, der kan give afvandingsproblemer.

Projektets tidsplan, evaluering og økonomi mv.

Tidsplan

Reguleringsprojektet sendes i høring juli 2010. Det praktiske arbejde påbegyndes ikke før endt høring og klagefrist. Der sigtes mod at anlægsarbejdet udføres i perioden september-november 2010. Projektet gennemføres i positiv dialog med lodsejere og med inddragelse af eventuelle brugere.

Evaluering af projekt

Umiddelbart forud for projektets gennemførelse, udtages der faunaprøver, til bestemmelse af DVFI, og der gennemføres en elbefiskning. Disse undersøgelser følges op af undersøgelser efter hhv. 1, 2 og 5 år. Dette gøres for, at evaluere på effekterne af reguleringen.

Alle vandløbsprojekter behandles af Danmarks Naturfredningsforening, de lokale lystfiskerforeninger, og det politiske system. Desuden høres Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Danmarks Sportsfiskerforbund, Fiskeridirektoratet, Miljøcenter Nykøbing Falster, Sydvestsjælland Museum.

Økonomi

Projektet finansieres af Slagelse Kommune i samarbejde med Sportsfiskerne.

Kontaktoplysninger

Slagelse Kommune Teknik & Miljø:

Hjemmeside: www.slagelse.dk

Mail: Teknik@slagelse.dk.

Tlf.: 58573600

Projektleder:

Lars Gaarn

Mail: lagaa@slagelse.dk

Tlf.: 58573329/40122797

Klagevejledning

Evt. klager vedrørende godkendelsen stiles til By og Landskabsstyrelsen og sendes til Slagelse Kommune, Miljø og Natur, Dahlsvej 3, 4220 Korsør eller teknik@slagelse.dk. Indsigelser skal være modtaget senest d. 20. september 2010. Slagelse Kommune videresender klagen til By- og Landskabsstyrelsen.